

FYBA
1814118
2 to 5
pages 2

His

115

Q.P. Code : 30804

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are **compulsory**.
  2. All questions **carry** equal marks.
  3. **Figures** to the **right** indicate marks.

1. Attempt **any two** of the following.
  - a) Describe the teachings and achievements of Ramkrishna Mission. 10
  - b) Write a detailed note on Satyashodhak Samaj. 10
  - c) Evaluate the impact of various reform movements on Indian Society. 10
2. Attempt **any two** of the following.
  - a) Trace the growth and development of western education in India during 19th century. 10
  - b) Bring out the contribution of Indian nationalist towards vernacular Press. 10
  - c) Review the British government's efforts to improve transport and communication in India. 10
3. Attempt **any two** of the following.
  - a) Explain any two types of revenue settlements followed during British India. 10
  - b) Examine the Drain theory and its impact on Indian economy. 10
  - c) Narrate the factors that contributed to the growth of Indian industries. 10
4. Attempt **any two** of the following.
  - a) Discuss the state of women during the period of your study. 10
  - b) Assess the role played by Dr. B.R Ambedkar in the upliftment of Dalits. 10
  - c) Give an account of Peasant movements of India. 10
5. Write notes on **any two** of the following:
  - a) Raja Rammohan Roy 10
  - b) Railways 10
  - c) The causes of commercialization of Agriculture 10
  - d) Tribal movements 10

(मराठी रुपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण: १००)

- सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
३. उजवीकडील अंक उपप्रश्नांने गुण दर्शवितात.

१. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ) रामकृष्ण मिशनची शिकवण व कामगिरीचे वर्णन करा. १०
- ब) सत्यशोधक समाजावर विस्तृत टीप लिहा. १०
- क) विविध सुधारणा चळवळींच्या भारतीय समाजावर झालेल्या परिणामांचे मुल्यमापन करा. १०
२. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ) १९ व्या शतकातील पाश्चिमात्य शिक्षणपद्धतीचा भारतात झालेला प्रसार व प्रगतीचा मागोवा घ्या. १०
- ब) भारतीय राष्ट्रवादाचा स्वदेशी भाषांमधील वृत्तपत्रांतील योगदान स्पष्ट करा. १०
- क) भारतातील वाहतुक व दळणवळण सुधारणेतील ब्रिटिश सरकारच्या प्रयत्नांचे अवलोकन करा. १०
३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ) ब्रिटिशकालीन भारतातील कोणत्याही दोन महसूल पद्धती स्पष्ट करा. १०
- ब) आर्थिक निःसारणाचा सिद्धांत व त्याच्या भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील परिणामांचे परिक्षण करा. १०
- क) भारतीय उद्योगधंद्याच्या वाढीस कारणीभूत असलेल्या घटकांचे वर्णन करा. १०
४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ) तुमच्या अभ्यासक्रमाच्या कालखंडातील भारतीय महिलांच्या परिस्थितीची चर्चा करा. १०
- ब) दलितांच्या उद्धारातील डॉ. आंबेडकरांच्या भूमिकेचे मुल्यांकन करा. १०
- क) भारतातील शेतकरी चळवळीचा आढावा घ्या. १०
५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा..
- अ) राजाराम मोहन रॉय १०
- ब) रेल्वे १०
- क) शेतीच्या व्यापारीकरणाची कारणे १०
- ड) आदिवासी चळवळी १०